

Lakiosasto

27.12.1996

Työeläkelaitoksille

HALLITUS ESITTÄÄ MUUTOKSIA ELÄKELAITOSTEN VAKAVARAISUUS- SÄÄNNÖKSIIN

*Hallituksen esitys Eduskunnalle eläkelaitosten vakavaraisuus-
säännösten muuttamisesta (HE 241/1996 vp).*

- Ehdotetut muutokset** Liitteenä on teksti hallituksen esityksen pääasiallisesta sisällöstä sekä lakien rinnakkaistekstit.
- Voimaantulo** Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vastuuvelan määrittelyä koskevan muutoksen osalta 31.12.1996 ja muilta osin 1.1.1997.
- Tilaukset** Täydellistä hallituksen esitystä voi tilata sekä suomen että ruotsinkielisenä Oy Edita Ab:sta, puhelin (09) 5660 566.
- Ohjeet** Rahastokoron alentamisen vaikutuksista työsuhdeilmoitusliikenteeseen ja otteisiin on annettu Tietopalveluosaston tiedote 16.12.1996.
- Vastuunjakoperusteita koskevat erilliset ohjeet annetaan myöhemmin.

ELÄKETURVAKESKUS

Pentti Koivisto

Helena Tapio

Hallituksen esitys Eduskunnalle eläkelaitosten vakavaraisuussäännösten uudistamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi vakuutusyhtiölakia, työntekijäin eläkelakia, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelakia, merimieseläkelakia, eläkesäätiölakia ja vakuutuslakisääteistä lakia siten, että ne mahdollistavat yksityisten alojen ansioläkejärjestelmään muutoksia, joita sijoitustoiminnan toimintaympäristön muutokset ja korkotason aleneminen edellyttävät. Lakiin lisättäisiin myös säännökset lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavien vakuutusyhtiöiden varojen omistuksesta ja hallinnosta. Eläketurvan sisältöön ei ehdoteta muutoksia.

Esityksessä ehdotetaan lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavien vakuutusyhtiöiden vakavaraisuusvaatimuksia korotettaviksi ja koko vakavaraisuuden valvontamekanismia uudistettavaksi, jolloin tulee mahdolliseksi entistä aikaisemmin puuttua yhtiön toimintaan ja siten paremmin turvata vakuutettujen edut. Lisäksi edellä mainittuja lakisääteisiä eläkkeitä koskevia lakeja ehdotetaan muutettaviksi siten, että eläkkeiden rahoitukseen tehtäisiin muutokset, jotka mahdollistavat

työeläkelaitosten vastuuvelan laskennassa käytettävän koron alentamisen ilman olennaista maksunkorotustarvetta. Samalla eläkkeiden rahoitusjärjestelmään ehdotetaan muutoksia, joilla katkaistaisiin nykyinen sijoitusten tuottotason ja vakuutusmaksutason välitön riippuvuus. Uudistusten avulla olisi samalla mahdollista saattaa työeläkevakuutusyhtiöiden vakavaraisuus muuttuneen sijoitusympäristön edellyttämälle tasolle ja parantaa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja työeläkkeiden tulevan rahoituspuhjan kehitystä.

Esitys liittyy laajaan kokonaisuuteen työeläkejärjestelmän hallinnon ja sijoitustoiminnan uudistamisesta. Tähän liittyvä, selvitysmies Matti Louekosken ehdotusten perusteella laadittava hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle vielä kuluvan syysistuntokauden kuluessa.

Ehdotetut lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vastuuvelan määrittelyä koskevan muutoksen osalta 31 päivänä joulukuuta 1996 ja muilta osin vuoden 1997 alusta.

1.

Laki**vakuutusyhtiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979) 11 luvun 4 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa (389/1995),

muutetaan 1 luvun 3 a §:n 2 momentti, 10 luvun 2 §:n 2 momentti ja 7 §:n 1 momentti, 11 luvun 1 §:n 1 momentti, 12 luvun 2 §:n 1 momentti ja 4 §:n 2 momentti, 14 luvun 5 a §:n 1 momentin 5 kohta ja 6 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdat sekä 15 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 1 momentti ja 20 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 3 a §:n 2 momentti, 10 luvun 2 §:n 2 momentti, 11 luvun 1 §:n 1 momentti, 12 luvun 2 §:n 1 momentti, 14 luvun 5 a §:n 1 momentin 5 kohta ja 6 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdat sekä 15 luvun 1 §:n 2 momentti mainitussa laissa (389/1995) ja 10 luvun 7 §:n 1 momentti, 12 luvun 4 §:n 2 momentti sekä 15 luvun 2 §:n 1 momentti ja 20 §:n 2 momentti laissa (752/1993), sekä

lisätään 7 lukuun siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen uusi 8 §, 11 lukuun, sellaisena kuin se on laissa (752/1993) ja (389/1995), uudet 6 a ja 6 b §, 12 lukuun uusi 1 a §, 12 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa (389/1995), uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi sekä 14 lukuun uusi 5 c § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

Yleisiä säännöksiä

3 a §

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavaan vakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta tämän lain 2 luvun 2 §:n 1—3 ja 5 momenttia, 4 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 5 §:n 1, 2 ja 5 momenttia, 2 a ja 13 lukua, 14 luvun 1 §:n 2 momenttia, 4 §:n 2 ja 3 momenttia, 16 luvun 3 §:n 4 ja 5 momenttia sekä 5 a—5 c §:ää.

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavaan vakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta 2 luvun 2 §:n 1—3 ja 5 momenttia, 4 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 5 §:n 1, 2 ja 5 momenttia, 2 a lukua, 11 luvun 4—6 §:ää, 13 lukua, 14 luvun 1 §:n 2 momenttia, 4 §:n 2 ja 3 momenttia ja 5 b §:ää eikä 16 luvun 3 §:n 4 ja 5 momenttia sekä 5 a—5 c §:ää.

7 luku

Yhtiön johto

8 §

Sen estämättä, mitä muualla tässä laissa säädetään, lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavalla vakuutusyhtiöllä on oltava hallintoneuvosto, jonka valitsee yhtiökokous. Hallintoneuvosto nimittää hallituksen, johon kuuluu vähintään kolme jäsentä.

Hallintoneuvostossa ja hallituksessa on oltava vakuutuksenottajien ja vakuutettujen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

edustajia. Vakuutuksenottajien ja vakuutettujen edustajat on valittava keskeisten työnantajien ja palkansaajien edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Vakuutuksenottajien ja vakuutettujen edustajia on oltava yhtä monta ja heidän yhteismääränsä on oltava vähintään puolet hallintoneuvoston ja vastaavasti hallituksen koko jäsenmäärästä. Hallintoneuvoston ja hallituksen kokoonpanosta ja valinnasta määrätään tarkemmin yhtiöjärjestyksessä.

10 luku

Tilinpäätös ja konsernitilinpäätös

2 §

Vakuutusmaksuvastuu vastaa voimassa olevissa vakuutus sopimuksissa tarkoitetuista tulevista vakuutus tapahtumista johtuvien suoritusten ja näistä vakuutuksista aiheutuvien muiden menojen pääoma-arvoa vähennettynä tulevien vakuutusmaksujen pääoma-arvolla ja lisätynä kesken sovitun vakuutusajan rauenneista vakuutuksista ehkä aiheutuvan vastuun pääoma-arvolla. Vakuutus sopimuksen luonteen niin edellyttäessä vakuutusmaksuvastuu voidaan määrätä maksettujen vakuutusmaksujen ja vakuutukselle hyvitettyjen muiden tuottojen yhteismääränä vähennettynä vakuutus turvan ylläpitämisestä ja vakuutuksen hoitamisesta vakuutus sopimuksen mukaan perityillä kuluilla. Vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös sellaista 13 luvun 3 §:n tai *työntekijäin eläkelain 12 a §:n 2 momentin* mukaisista lisäeduista aiheutunutta vastuuta, jota perusteiden mukaan ei saa käyttää muun kuin sellaisen tappion peittämiseen, joka on syntynyt vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta.

Vakuutusmaksuvastuu vastaa voimassa olevissa vakuutus sopimuksissa tarkoitetuista tulevista vakuutus tapahtumista johtuvien suoritusten ja näistä vakuutuksista aiheutuvien muiden menojen pääoma-arvoa vähennettynä tulevien vakuutusmaksujen pääoma-arvolla ja lisätynä kesken sovitun vakuutusajan rauenneista vakuutuksista ehkä aiheutuvan vastuun pääoma-arvolla. Vakuutus sopimuksen luonteen niin edellyttäessä vakuutusmaksuvastuu voidaan määrätä maksettujen vakuutusmaksujen ja vakuutukselle hyvitettyjen muiden tuottojen yhteismääränä vähennettynä vakuutus turvan ylläpitämisestä ja vakuutuksen hoitamisesta vakuutus sopimuksen mukaan perityillä kuluilla. Vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös sellaista 13 luvun 3 §:n mukaisista lisäeduista aiheutunutta vastuuta, jota perusteiden mukaan ei saa käyttää muun kuin sellaisen tappion peittämiseen, joka on syntynyt vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta. *Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön osalta vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös työntekijäin eläkelain 12 a §:n 2 momentin mukaisista lisäeduista aiheutunutta vastuuta, joka jakautuu vakuutuksenottajille ositettuun osaan (ositettu lisävakuutusvastuu) ja vakuutuksenottajille osittamattomaan osaan (ositamaton lisävakuutusvastuu). Ositettua lisävakuutusvastuuta saadaan käyttää vain vakuutuksenottajille annettaviin työntekijäin eläkelain 12 a §:n 2 momentissa tarkoitettuihin lisäetuihin. Osittamatonta lisävakuutusvastuuta voidaan käyttää vastuuve-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

lan laskuperusteiden muuttamisesta syntyneen tappion sekä myös muun tappion peittämiseen siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin määrää.

7 §

Sellaisen keskinäisen vakuutusyhtiön osakkailla, jotka yhtiöjärjestyksen mukaan ovat vastuussa yhtiön sitoumuksista, on viipymättä taksoitettava lisämaksu, jos syntyneen tappion tai muun syyn takia vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 3 §n mukainen takuumäärä, jos henkivakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun mukainen takuumäärä, jos vakuutusyhtiön oma pääoma ei täytä 11 luvun 6 §:n mukaista vaatimusta tai, jos selvitys- tai konkurssitilassa olevan yhtiön omaisuus ei riitä velkojen maksamiseen, ja tällöin vähintään niin suuri määrä kuin näiden tarkoitusten saavuttamiseksi tarvitaan. Jos osakkaiden vastuu yhtiöjärjestyksessä on rajoitettu, taksoitus on kuitenkin sovittava sen mukaan.

7 §

Sellaisen keskinäisen vakuutusyhtiön osakkailla, jotka yhtiöjärjestyksen mukaan ovat vastuussa yhtiön sitoumuksista, on viipymättä taksoitettava lisämaksu, jos syntyneen tappion tai muun syyn takia vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 3 §n mukainen takuumäärä, jos henkivakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 5 §:n tai 6 § n 2 momentin mukainen takuumäärä, jos vakuutusyhtiön oma pääoma ei täytä 11 luvun 6 §:n tai 6 §:n 3 momentin mukaista vähimmäisvaatimusta tai, jos selvitys- tai konkurssitilassa olevan yhtiön omaisuus ei riitä velkojen maksamiseen, ja tällöin vähintään niin suuri määrä kuin näiden tarkoitusten saavuttamiseksi tarvitaan. Jos osakkaiden vastuu yhtiöjärjestyksessä on rajoitettu, taksoitus on kuitenkin sovittava sen mukaan.

11 luku

Toimintapääoma

1 §

Vakuutusyhtiön toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla vakuutusyhtiön varojen on katsottava ylittävän yhtiön velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset. Varat, velat ja sitoumukset määritellään ja arvioidaan niiden luonne huomioon ottaen sosiaali- ja terveysministeriön määräämien perusteiden mukaisesti.

1 §

Vakuutusyhtiön toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla vakuutusyhtiön varojen on katsottava ylittävän yhtiön velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset. *Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön vastuuvastusta vähennetään tällöin 10 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua osittamatonta lisävakuutusvastuuta.* Varat, velat ja sitoumukset määritellään ja arvioidaan niiden luonne huomioon ottaen sosiaali- ja terveysministeriön määräämien perusteiden mukaisesti.

4 §

Lakisääteistä eläkevakuutusliikettä harjoittavan vakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä lasketaan 1 momentissa säädetyllä tavalla. Työntekijäin eläkelain vähimmäisehtojen mukaisen työkyvyttömyys-

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

ja työttömyyseläkevakuutusliikkeen osalta noudatetaan kuitenkin 1 momentin 2 kohdan sijasta 2 §:n 1 momentin 1 kohtaa. Toimintapääoman vähimmäismäärää laskettaessa yrittäjien eläkelain (468/69) mukainen vakuutusliike jätetään kokonaan ottamatta huomioon, ja työntekijäin eläkelain mukaisesta liikkeestä otetaan huomioon 10 prosenttia.

6 a §

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä on kaksi kolmasosaa vakavaraisuusraja, kuitenkin vähintään kaksi prosenttia vakuutusyhtiön työntekijäin eläkelain mukaisen vakuutuksen vastuuvelasta. Vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden toimintapääoman tarvetta ottaen huomioon sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin asetuksella.

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön takuumäärä on puolet 1 momentin mukaisesta toimintapääoman vähimmäismäärästä. Toimintapääomasta takuumäärää vastaavan määrän on muodostettava asetuksella säädettävistä eristä.

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön oman pääoman on oltava vähintään kaksi prosenttia 2 momentin mukaisesta takuumäärästä. Sosiaali- ja terveysministeriön määräämin ehdoin omaan pääomaan rinnastetaan tätä pykälää sovellettaessa vakuutusyhtiön ottama laina, jolla on huonompi etuoikeus kuin vakuutusyhtiön muilla sitoumuksilla.

6 b §

Jos lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön toimintapääoma on suurempi kuin 6 a §:n 1 momentissa tarkoitettun vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä, siirto 10 luvun 2 §:n 2 momentin mukaiseen osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen on kielletty. Jos ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, yhtiön on järjestettävä toimintansa siten, että yhtiön toimintapääoma palautuu ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettun rajan alapuolelle.

Jos lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön toimintapääoma on suurempi kuin 6 a §:n 1 momentissa tarkoitettu vakavaraisuusraja mutta pienempi kuin

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, yhtiön on katuttettava toimintapääomaansa rajoittamalla siirtoa 10 luvun 2 §:n 2 momentin mukaiseen ositettuun lisävakuutusvastuuseen.

Jos lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 6 a §:n 1 momentissa tarkoitettu vakavaraisuusraja, siirto 10 luvun 2 §:n 2 momentin mukaiseen ositettuun lisävakuutusvastuuseen on kielletty.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

12 luku

Voitonjako ja yhtiön varojen muu käyttö

1 a §

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön velat ylittävistä varoista kuuluu osakkeenomistajille tai takuuosuuksien omistajille, sen estämättä mitä muualla tässä laissa tai osakeyhtiölaissa säädetään, yhtiön selvitystilän, purkamisen, vakuutuskannan luovuttamisen tai muun varojen jakamista koskevan järjestelyn yhteydessä osakkeita ja takuuosuuksia vastaava osuus yhtiön omaan pääomaan tehdyistä sijoituksista ja niille kasketusta kohtuullisesta tuotosta. Muu osa velat ylittävistä varoista arvonorotusrahasto mukaan lukien kuuluu vakuutuksenottajille osana vakuutuskantaa.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarvittaessa määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

2 §

Osakeyhtiölain 12 luvun 2 §:n 1 momentissa ja 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu voitonjako on kielletty, jos vakuutusyhtiön oma pääoma alittaa 11 luvun 6 §:n 1 momentissa säädetyn vähimmäismäärän. Omaan pääomaan ei tällöin rinnasteta 11 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua vakuutusyhtiön ottamaa lainaa.

2 §

Osakeyhtiölain 12 luvun 2 §:n 1 momentissa ja 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu voitonjako on kielletty, jos vakuutusyhtiön oma pääoma alittaa 11 luvun 6 §:n 1 momentissa tai 6 a §:n 3 momentissa säädetyn vähimmäismäärän. Omaan pääomaan ei tällöin rinnasteta 11 luvun 6 §:n 1 momentissa ja 6 a §:n 3 momentissa tarkoitettua vakuutusyhtiön ottamaa lainaa.

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön voitonjako on kielletty myös, jos sen toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 6 a §:n 1 momentin mukainen vakavaraisuusraja. Jos lakisääteistä eläkevakuu-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tusta harjoittavan vakuutusyhtiön toimintapääoma on suurempi kuin edellä tarkoitettu vakavaraisuusraja mutta pienempi kuin sen kaksinkertainen määrä, voitontjakoa on rajoitettava siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin määrää.

4 §

Yhtiökokous voi kuitenkin päätöksellä, jota ovat kannattaneet osakkaat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa kokouksessa edustetusta äänimäärästä, antaa voitosta käytettäväksi yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen määriä, joilla 11 luvun 6 §:ssä tarkoitettuun omaan pääomaan verrattuna ei ole sanottavaa merkitystä.

Yhtiökokous voi kuitenkin päätöksellä, jota ovat kannattaneet osakkaat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa kokouksessa edustetuista äänimäärästä, antaa voitosta käytettäväksi yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen määriä, joilla 11 luvun 6 §:ssä tai 6 a §:n 3 momentissa tarkoitettuun omaan pääomaan verrattuna ei ole sanottavaa merkitystä.

14 luku

Vakuutusyhtiöiden valvonta

5 a §

Sosiaali- ja terveysministeriö voi rajoittaa vakuutusyhtiön toimilupaa tai peruuttaa sen, jos:

5) yhtiö ei ole kyennyt sille asetetussa määräajassa suorittamaan 5 b §:ssä tarkoitettussa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmassa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa esitetyjä toimenpiteitä; tai

5) yhtiö ei ole kyennyt sille asetetussa määräajassa suorittamaan 5 b tai 5 c §:ssä tarkoitettussa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmassa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa esitetyjä toimenpiteitä; tai

5 c §

Lakisäateistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 6 a §:n 1 momentin mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, on viipymättä toimitettava sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyttäväksi yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Samoin on meneteltävä, jos yhtiön toimintapääoma lisätynä sillä määrällä, jolla 10 luvun 2 §:n 3 momentissa tarkoitettu taositusmäärä ylittää laskuperusteiden mukaisen vähimmäismäärän, on pienempi kuin 11 luvun 6 a §:n 1 momentissa tarkoitettu vakavaraisuusraja.

Lakisäateistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 6 a §:n 2 momentin

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Sosiaali- ja terveysministeriö voi ottaa haltuunsa yhtiön hallinnassa olevaa omaisuutta taikka kieltää yhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta tällaista omaisuutta ilmoitettuaan asiasta niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien muiden valtioiden vakuutustarkastuskeskuksesta vastaaville viranomaisille, joissa vahinkovakuutus sopimuksen kattama riski 2 a luvun 10 §:n mukaan sijaitsee tai jossa henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee, jos:

3) vakuutusyhtiö ei täytä tämän luvun 5 b §:n 2 momentissa mainittuja 11 luvussa yhtiön toimintapääomalle ja omalle pääomalle asetettuja vaatimuksia; sekä

4) vakuutusyhtiö ei enää täytä tämän luvun 5 b §:n 1 momentissa mainittuja 11 luvussa yhtiön toimintapääomalle asetettuja vaatimuksia ja ministeriöllä on aihetta olettaa yhtiön taloudellisen tilan edelleen heikkenevän tai jos ministeriö katsoo yhtiön olevan joutumassa tällaiseen tilaan.

6 §

mukainen takuumäärä taikka jonka oma pääoma ei täytä 11 luvun 6 a §:n 3 momentin vähimmäisvaatimusta, on viipymättä toimitettava sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi ottaa haltuunsa yhtiön hallinnassa olevaa omaisuutta taikka kieltää yhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta tällaista omaisuutta ilmoitettuaan asiasta niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien muiden valtioiden vakuutustarkastuksesta vastaaville viranomaisille, joissa vahinkovakuutus sopimuksen kattama riski 2 a luvun 10 §:n mukaan sijaitsee tai jossa henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee, jos:

3) vakuutusyhtiö ei täytä tämän luvun 5 b §:n 2 momentissa tai 5 c §:n 2 momentissa mainittuja 11 luvussa yhtiön toimintapääomalle ja omalle pääomalle asetettuja vaatimuksia; sekä

4) vakuutusyhtiö ei enää täytä tämän luvun 5 b §:n 1 momentissa tai 5 c §:n 1 momentissa mainittuja 11 luvussa yhtiön toimintapääomalle asetettuja vaatimuksia ja ministeriöllä on aihetta olettaa yhtiön taloudellisen tilan edelleen heikkenevän tai jos ministeriö katsoo yhtiön olevan joutumassa tällaiseen tilaan.

15 luku

Selvitystila ja purkaminen

1 §

Vahinkovakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 3 §:n mukainen takuumäärä, tai henkivakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 5 §:n mukainen takuumäärä, taikka vakuutusyhtiö, jonka oma pääoma ei täytä 11 luvun 6 §:n vähimmäisvaatimusta, on asetettava selvitystilaan ja purettava, jollei edellä mainittuja 11 luvussa asetettuja vaatimuksia ole täytetty kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asia ilmoitettiin yhtiöko-

Vahinkovakuutusyhtiö, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 3 §:n mukainen takuumäärä, tai henkivakuutusyhtiö, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 5 §:n mukainen takuumäärä, tai lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittava vakuutusyhtiö, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 6 a §:n 2 momentin mukainen takuumäärä, taikka vakuutusyhtiö, jonka oma pääoma ei täytä 11 luvun 6 §:n tai 6 a §:n 3 momentin vähimmäisvaatimus-

Voimassa oleva laki

koukselle. Ministeriöllä on kuitenkin oikeus pidentää määräaika enintään vuodeksi, jollei vakuutettuja etuja näin vaaranneta.

Ehdotus

ta, on asetettava selvitystilaan ja purettava, jollei edellä mainittuja 11 luvussa asetettuja vaatimuksia ole täytetty kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asia ilmoitettiin yhtiökokoukselle. Sosiaali- ja terveysministeriöllä on kuitenkin oikeus pidentää määräaika enintään vuodeksi, jollei vakuutettuja etuja näin vaaranneta.

2 §

Jos on syytä otaksua, että vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 3 §:n mukainen takuumäärä tai että henkivakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 5 §:n mukainen takuumäärä taikka että vakuutusyhtiön oma pääoma ei täytä 11 luvun 6 §:n mukaista vähimmäisvaatimusta, hallituksen ja toimitusjohtajan on viivytyksettä laadittava tilinpäätös siltä ajalta, jolta tilinpäätöstä ei vielä ole esitetty yhtiökokouksessa, sekä annettava se tilintarkastajille tarkastettavaksi. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä edellä säädetään tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta. Jos tilinpäätöksen aika käsittää myös edellisen tilikauden, on tältä tilikaudelta annettava erillinen tilinpäätös.

2 §

Jos on syytä otaksua, että vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 3 §:n mukainen takuumäärä tai että henkivakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 5 §:n tai 6 a §:n 2 momentin mukainen takuumäärä taikka että vakuutusyhtiön oma pääoma ei täytä 11 luvun 6 §:n tai 6 a §:n 3 momentin mukaista vähimmäisvaatimusta, hallituksen ja toimitusjohtajan on viivytyksettä laadittava tilinpäätös siltä ajalta, jolta tilinpäätöstä ei vielä ole esitetty yhtiökokouksessa, sekä annettava se tilintarkastajille tarkastettavaksi. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä edellä säädetään tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta. Jos tilinpäätöksen aika käsittää myös edellisen tilikauden, on tältä tilikaudelta annettava erillinen tilinpäätös.

20 §

Mitä 1 momentissa säädetään, on vastaavasti noudatettava, jos yhtiö, joka on asetettu selvitystilaan sen johdosta, ettei se enää täytä 11 luvun 3, 5 tai 6 §:n mukaisia vaatimuksia, jälleen täyttää sanotut vaatimukset.

20 §

Mitä 1 momentissa säädetään, noudatetaan vastaavasti, jos yhtiö, joka on asetettu selvitystilaan sen johdosta, ettei se täytä 11 luvun 3, 5, 6 tai 6 a §:n mukaisia vaatimuksia, jälleen täyttää sanotut vaatimukset.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997. Lain 10 luvun 2 § ja 11 luvun 1 § tulevat kuitenkin voimaan 31 päivänä joulukuuta 1996.

Sellaisen lakisäateistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön, joka on toiminnassa tämän lain tullessa voimaan, on kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta haettava sosiaali- ja terveysministeriön vahvistus tämän lain vaatimille yhtiöjärjestyksen muutoksille ja ilmoitettava muutos rekisteröintiä varten kahden kuukauden kuluessa ministeriön antamasta päätöksestä. Hallintoneuvoston ja hallituksen kokoonpanon on

Voimassa oleva laki

Ehdotus

täytettävä lain 7 luvun 8 §:n 2 momentin vaatimukset vuoden kuluessa siitä, kun yhtiöjärjestyksen muutos on merkitty kaupparekisteriin.

Jollei vakuutusyhtiö ole noudattanut 1 momentin säännöksiä, yhtiö ei saa 1 momentissa tarkoitetun kuuden kuukauden määräjän kuluttua myöntää uusia vakuutuksia.

Sen estämättä, mitä tämän lain 11 luvun 6 a §:n 1 ja 2 momentissa säädetään, lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä on vuonna 1997 yksi kolmasosa ja vuonna 1998 kaksi kolmasosaa tämän lain 11 luvun 6 a §:n 1 momentin mukaisesta toimintapääoman vähimmäismäärästä. Vastavasti tämän lain 11 luvun 6 a §:n 2 momentissa tarkoitettu takuumäärä on vuosina 1997 ja 1998 puolet edellä tarkoitetusta toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Tämän lain voimaantullessa katsotaan lain 12 luvun 1 a §:ää sovellettaessa lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön osakkaille kuuluvan yhtiön viimeisen tilinpäätöksen mukainen sidottu ja vapaa oma pääoma. Keskinäisessä vakuutusyhtiössä takuosuuksien omistajille kuuluu takuupääoma. Mikäli vakuutusyhtiö on aikaisemmin harjoittanut myös muuta vakuutusliikettä kuin lakisääteistä eläkevakuutusliikettä, voidaan tämä ottaa huomioon osakkaiden osuudessa yhtiön varoissa siten kuin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö tarkemmin määrää.

2.

Laki

työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 12 §:n 1 momentti ja 12 a §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 12 §:n 1 momentti, laeissa (639/1966), (559 ja 1077/1993), (1482/1995), ja (839/1996) sekä 12 a §:n 4 momentti laissa (390/1995), sekä lisätään 12 a §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa (390/1995), uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

Eläkelaitosten keskinäinen vastuu eläkkeistä ja kuntoutusrahasta määräytyy sekä eläkkeistä ja kuntoutusrahasta eläkelaitoksille aiheutuvat kulut jaetaan eläkelaitosten kesken, mikäli eläkelaitokset eivät ole toisin sopineet, seuraavasti:

1) vanhuuseläkkeestä *työntekijälle, joka 1 päivänä heinäkuuta 1962 ei ollut täyttänyt 50 vuotta*, siltä osin kuin se perustuu palvelusaikaan ennen sitä kalenterivuotta, jona työntekijä täyttää 55 vuotta, on kukin eläkelaitos vastuussa määrästä, joka vastaa sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien yleisten perusteiden mukaan *eläkkeen myöntämistä edeltävältä ajalta laitokselle suoritettavia eläkevakuutusmaksuja tai laskettavaa eläkevastuuta*; lisäksi eläkelaitos on vastuussa siitä eläkkeen määrästä, joka sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan on erikseen siirretty eläkelaitoksen vastuulla olevaan eläkkeen osaan tämän osan arvon säilyvyyden tukemiseksi tai eläkelaitoksen vastuun ulottamiseksi eläkkeeseen myös siltä osin kuin se perustuu palvelusaikaan sen kalenterivuoden jälkeen, jona työntekijä täyttää 54 vuotta, taikka työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkeikaan;

2) työkyvyttömyyseläkkeestä, joka on myönnetty 6 a §:ää soveltaen ja sellaisen työttömyyseläkkeen puolesta määrästä, joka on myönnetty soveltaen 6 a §:ää vähintään viisi vuotta jatkuneeseen työsuhteeseen, näihin eläkkeisiin luettuna myös lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain perusteella ehkä saatava eläkkeen osa ja merimieseläkelain 3 a §:n 4 momentissa tarkoitettu, sanotun lain perusteella ehkä saatava eläkkeen osa, mutta ei 4 j eikä 7 g §:n mukaista korotusta eikä 9 §:n perusteella eläkkeen alkamisen, työttömyyseläkkeen osalta kuitenkin 4 c §:ssä tarkoitettua työttömäksi joutumispäivän jälkeen annettuja korotuksia, sekä siitä kuntoutusrahan osasta, joka vastaa 6 a §:ää soveltaen myönnetystä työkyvyttömyyseläkkeestä yllämainitulla tavalla määrättyvää eläkkeen osaa, vastaa yksin se eläkelaitos, jonka toimintapiiriin työntekijä kuului sanotussa pykälässä tarkoitettua työsuhteen perusteella;

12 §

Eläkelaitosten keskinäinen vastuu eläkkeistä ja kuntoutusrahasta määräytyy sekä eläkkeistä ja kuntoutusrahasta eläkelaitoksille aiheutuvat kulut jaetaan eläkelaitosten kesken, jos eläkelaitokset eivät ole toisin sopineet, seuraavasti:

1) vanhuuseläkkeestä siltä osin kuin se perustuu palvelusaikaan ennen sitä kalenterivuotta, jona työntekijä täyttää 55 vuotta, on kukin eläkelaitos vastuussa määrästä, joka vastaa kolmasosaa kyseisen vuoden osalta *karttuvasta eläkkeestä* laskettuna 12 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien tai antamien perusteiden mukaisesti; lisäksi eläkelaitos on vastuussa siitä eläkkeen määrästä, joka ministeriön vahvistamien tai antamien perusteiden mukaan on erikseen siirretty eläkelaitoksen vastuulla olevaan eläkkeen osaan tämän osan arvon säilyvyyden tukemiseksi tai eläkelaitoksen vastuun ulottamiseksi eläkkeeseen, myös siltä osin kuin se perustuu palvelusaikaan sen kalenterivuoden jälkeen, jona työntekijä täyttää 54 vuotta, taikka työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkeikaan *taikka 12 a §:n 5 momentin mukaisesti*;

2) työkyvyttömyyseläkkeestä, joka on myönnetty 6 a §:ää soveltaen ja sellaisen työttömyyseläkkeen puolesta määrästä, joka on myönnetty soveltaen 6 a §:ää vähintään viisi vuotta jatkuneeseen työsuhteeseen, näihin eläkkeisiin luettuna myös lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain perusteella ehkä saatava eläkkeen osa ja merimieseläkelain 3 a §:n 4 momentissa tarkoitettu, sanotun lain perusteella ehkä saatava eläkkeen osa, mutta ei tämän lain 4 j eikä 7 g §:n mukaista korotusta eikä 9 §:n perusteella eläkkeen alkamisen, työttömyyseläkkeen osalta kuitenkin 4 c §:ssä tarkoitettua työttömäksi joutumispäivän jälkeen annettuja korotuksia, sekä siitä kuntoutusrahan osasta, joka vastaa 6 a §:ää soveltaen myönnetystä työkyvyttömyyseläkkeestä edellä mainitulla tavalla määrättyvää eläkkeen osaa, vastaa yksin se eläkelaitos, jonka toimintapiiriin työntekijä kuului sanotussa pykälässä tarkoitettua työsuhteen perusteella; lisäksi eläkelaitos on vastuussa siitä eläkkeen tai kuntou-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3) edellä 11 §:ssä tarkoitetuista lisäeduista on vastuussa se eläkelaitos, joka on ne myöntänyt, siltä osin kuin etu vastaa [sosiaaliministeriön] vahvistamien perusteiden mukaisesti laitokselle suoritettavia vakuutusmaksuja tahi laskettavaa eläkevastuuta;

4) muista vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeistä, lukuun ottamatta lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 9 §:n 1 momentin 2 kohdan ja merimieseläkelain 3 a §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisesti maksettavaa määrää, samoin kuin eläkkeiden ja kuntoutusrahan niistä osista, jotka ylittävät 1—3 kohdan mukaiset määrät, perhe-eläkkeestä, osa-aikaeläkkeestä sekä maksujen tai rahastojen laskuprusteiden yleisestä muutoksesta ja 1 kohdassa tarkoitetuista siirroista johtuvista kustannuksista ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 9 §:n 1 momentin 3 kohdassa sekä merimieseläkelain 3 a §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuista sanottuihin lakeihin perustuvan eläketurvan aiheuttamien kulujen osuudesta vastaavat eläkelaitokset yhteisesti sosiaali- ja terveysministeriön eri kululajeja varten antamien perusteiden mukaisesti; sekä

5) eläketurvakeskuksen kustannuksista niiltä osin kuin ne eivät aiheudu eläkelaitoksille erityistä korvausta vastaan suoritettavista töistä, vastaavat eläkelaitokset yhteisesti tämän lain alaisen toimintansa laajuuden mukaisessa suhteessa; näistä kustannuksista on kuitenkin ensin vähennettävä, mitä eläketurvakeskus on tuottoina saanut.

tusrahan määrästä, joka ministeriön vahvistamien tai antamien perusteiden mukaan on erikseen siirretty eläkelaitoksen vastuulla olevaan eläkkeen osaan 12 a §:n 5 momentin mukaisesti;

3) edellä 11 §:ssä tarkoitetuista lisäeduista on vastuussa se eläkelaitos, joka on ne myöntänyt, siltä osin kuin etu vastaa ministeriön vahvistamien tai antamien perusteiden mukaisesti laitokselle suoritettavia vakuutusmaksuja tai laskettavaa eläkevastuuta;

4) muista vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeistä, lukuun ottamatta lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 9 §:n 1 momentin 2 kohdan ja merimieseläkelain 3 a §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisesti maksettavaa määrää, samoin kuin eläkkeiden ja kuntoutusrahan niistä osista, jotka ylittävät 1—3 kohdan mukaiset määrät, perhe-eläkkeestä, osa-aikaeläkkeestä sekä maksujen tai rahastojen laskuprusteiden yleisestä muutoksesta *samoin kuin 1 ja 2 kohdassa* tarkoitetuista siirroista johtuvista kustannuksista ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 9 §:n 1 momentin 3 kohdassa sekä merimieseläkelain 3 a §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuista sanottuihin lakeihin perustuvan eläketurvan aiheuttamien kulujen osuudesta vastaavat eläkelaitokset yhteisesti ministeriön eri kululajeja varten antamien perusteiden mukaisesti; sekä

5) eläketurvakeskuksen kustannuksista niiltä osin kuin ne eivät aiheudu eläkelaitoksille erityistä korvausta vastaan suoritettavista töistä vastaavat eläkelaitokset yhteisesti tämän lain alaisen toimintansa laajuuden mukaisessa suhteessa; näistä kustannuksista on kuitenkin ensin vähennettävä, mitä eläketurvakeskus on tuottoina saanut.

12 a §

Jos vastuuvelan perusteita muutetaan siten, että vastuun määrä pienenee, käytetään vapautuvat varat 12 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti. Jos kuitenkin on kysymys 11 §:n mukaisista lisäeduista, erotus on siirrettävä vakuutusyhtiölain 10 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun 2 momentin mukaisia lisä-

Jos vastuuvelan perusteita muutetaan siten, että vastuun määrä pienenee, käytetään vapautuvat varat 12 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti. Jos kuitenkin on kysymys 11 §:n mukaisista lisäeduista, erotus on siirrettävä vakuutusyhtiölain 10 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun *ositettuun lisävakuutusvas-*

Voimassa oleva laki

etuja varten muodostettuun vastuuseen, jollei erityisestä syystä ole katsottava, että vapautuvat varat on käytettävä 1 virkkeessä tarkoitettulla tavalla.

Ehdotus

tuuseen, jollei erityisestä syystä ole katsottava, että vapautuvat varat on käytettävä ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettulla tavalla.

Vastuuvelan tai eläkevastuun perusteissa käytettävä laskuperustekorko on määriteltävä ottaen huomioon eläkkeiden turvaamisesta johtuvat vaatimukset sekä lisäksi vastuuvelan tai eläkevastuun katteena oleville varoille saatavissa oleva tuotto. Edellä tarkoitettun laskuperustekorona ja vastuuvelan tai eläkevastuun laskennassa käytettävän koron erotusta vastaava tuotto on tämän lain vähimmäiseläketurvan mukaisen vakuutuksen osalta käytettävä 12 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin siirtoihin eläkelaitoksen vastuulle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997.

Tämän lain 12 §:n 1 momentin 1 kohtaa sovelletaan määrätessä eläkelaitosten vastuuta vanhuuseläkkeestä siltä osin kuin se perustuu tämän lain voimaantulon jälkeiseen palvelusaikaan.

Sen estämättä, mitä tämän lain 12 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa ja työntekijäin eläkelain 12 a §:n 3 momentissa säädetään, eläkelaitoksen vastuulla olevia eläkkeen osia pienennetään vastuuvelan tai eläkevastuun perusteiden muuttamisen johdosta tämän lain voimaan tullessa, 12 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen lisätujen osalta kuitenkin 31 päivänä joulukuuta 1997, siten, että niiden pääoma-arvo säilyy.

Sen estämättä, mitä tämän lain 12 a §:n 5 momentissa säädetään, laskuperustekorona ja vastuuvelan tai eläkevastuun laskemisessa käytettävän koron erotusta vastaava sijoitusten tuotto tai osa siitä voidaan käyttää vuosina 1997—1999 siirtoihin vakuutusyhtiölain 10 luvun 2 §:n 2 momentin mukaiseen osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen taikka vakuutuskassalain 79 §:n 2 momentin mukaiseen lisävakuutusvastuuseen taikka eläkesäätiölain 43 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaiseen eläkevastuun osaan. Siirtoa vastaavalta osalta ei vakuutusyhtiö vuosina 1997—1999 saa tehdä siirtoa osittamattomasta lisävakuutusvastuusta ositettuun lisävakuutusvastuuseen eikä vakuutuskassa tai eläkesäätiö pienentää sanottua vastuun osaa.

3.

Laki

Iyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 9 ja 13 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) 9 §:n 1 momentti ja 13 a § sellaisina kuin ne ovat, 9 §:n 1 momentti laeissa (750/1974), (560 ja 1078/1993), (1483/1995), 13 a § mainitussa laissa (1483/1995) ja 13 a § mainitussa laissa seuraavasti:

Voimassa oleva laki

9 §

Tässä laissa säädetystä eläketurvasta vastaavat 2 §:ssä tarkoitetut eläkelaitokset, sikäli kuin ne eivät ole toisin sopineet, seuraavasti:

1) vanhuuseläkkeestä *työntekijälle, joka 1 päivänä heinäkuuta 1962 ei ollut täyttänyt 50 vuotta*, siltä osin kuin se perustuu ennen sitä kalenterivuotta ansaittuihin palkkoihin, jona *vuonna* työntekijä täyttää 55 vuotta, on kukin eläkelaitos vastuussa määrästä, joka vastaa sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien *yleisten* perusteiden mukaan *laskettua eläkevastuuta*; lisäksi eläkelaitos on vastuussa siitä eläkkeen määrästä, joka sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan on erikseen siirretty eläkelaitoksen vastuulla olevaan eläkkeen osaan tämän osan arvon säilyvyyden tukemiseksi tai eläkelaitoskohtaisen vastuun ulottamiseksi eläkkeeseen myös siltä osin kuin se perustuu sen kalenterivuoden jälkeen ansaittuihin palkkoihin, jona *vuonna* työntekijä täyttää 54 vuotta, taikka 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuun palkkaan;

2) työkyvyttömyyseläkkeestä, joka on myönnetty 7 §:n 1 momenttia soveltaen sekä sellaisen työttömyyseläkkeen määrän 30/100:sta, joka on myönnetty 7 §:n 1 momenttia soveltaen, näihin eläkkeisiin luettuna myös työntekijäin eläkelain perusteella ehkä saatava eläkkeen osa ja merimieseläkelain 3 a §:n 4 momentissa tarkoitettu, sanotun lain perusteella ehkä saatava eläkkeen osa, mutta ei työntekijäin eläkelain 4 j eikä 7 g §:n mukaista korotusta eikä sanotun lain 9 §:n perusteella eläkkeen alkamisen, työttömyyseläkkeen osalta kuitenkin työntekijäin

Ehdotus

9 §

Tässä laissa säädetystä eläketurvasta vastaavat 2 §:ssä tarkoitetut eläkelaitokset, sikäli kuin ne eivät ole toisin sopineet, seuraavasti:

1) vanhuuseläkkeestä siltä osin kuin se perustuu ennen sitä kalenterivuotta ansaittuihin palkkoihin, jona työntekijä täyttää 55 vuotta, on kukin eläkelaitos vastuussa määrästä, joka vastaa *kolmasosaa kyseisen vuoden osalta karttuvasta eläkkeestä laskettuna* sosiaali- ja terveysministeriön antamien perusteiden mukaan; lisäksi eläkelaitos on vastuussa siitä eläkkeen määrästä, joka ministeriön antamien perusteiden mukaan on erikseen siirretty eläkelaitoksen vastuulla olevaan eläkkeen osaan tämän osan arvon säilyvyyden tukemiseksi *taikka* eläkelaitoskohtaisen vastuun ulottamiseksi eläkkeeseen, myös siltä osin kuin se perustuu sen kalenterivuoden jälkeen ansaittuihin palkkoihin, jona työntekijä täyttää 54 vuotta, tai 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuun palkkaan *taikka työntekijäin eläkelain 12 a §:n 5 momentin mukaisesti*;

2) työkyvyttömyyseläkkeestä, joka on myönnetty 7 §:n 1 momenttia soveltaen sekä sellaisen työttömyyseläkkeen määrän 30/100:sta, joka on myönnetty 7 §:n 1 momenttia soveltaen, näihin eläkkeisiin luettuna myös työntekijäin eläkelain perusteella ehkä saatava eläkkeen osa ja merimieseläkelain 3 a §:n 4 momentissa tarkoitettu, sanotun lain perusteella ehkä saatava eläkkeen osa, mutta ei työntekijäin eläkelain 4 j eikä 7 g §:n mukaista korotusta eikä sanotun lain 9 §:n perusteella eläkkeen alkamisen, työttömyyseläkkeen osalta kuitenkin työntekijäin

Voimassa oleva laki

Ehdotus

eläkelain 4 c §:ssä tarkoitetun työttömäksi joutumispäivän jälkeen annettuja korotuksia, sekä siitä kuntoutusrahan osasta, joka vastaa 7 §:n 1 momenttia soveltaen myönnetystä työkyvyttömyyseläkkeestä yllämainitulla tavalla määräytyvää eläkkeen osaa, vastaa yksin se eläkelaitos, jonka toimintapiiriin työntekijä kuului saadessaan 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun sairauden, vian tai vamman taikka joutuessaan työttömäksi tai, jos hän ei silloin enää ollut tämän lain piiriin kuuluvassa työsuhteessa, se eläkelaitos, jonka piiriin hän viimeksi on kuulunut;

3) muista vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeistä, lukuun ottamatta työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 2 kohdan ja merimieseläkelain 3 a §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisesti maksettavaa määrää, eläkkeiden ja kuntoutusrahan niistä osista, jotka ylittävät 1 ja 2 kohdan mukaiset määrät, perhe-eläkkeestä, osa-aikaeläkkeestä samoin kuin työntekijäin eläkelain perusteella maksettavista vastaavista vähimmäiseläketurvan mukaisista eläkkeistä ja eläkkeen osista ja vastaavista merimieseläkelain perusteella maksettavista, sanotun lain 3 a §:n 4 momentissa tarkoitetuista eläkkeen osista sekä eläkevastuun laskuperusteiden yleisestä muutoksesta ja 1 kohdassa tarkoitetuista siirroista johtuvista kustannuksista, samoin kuin eläketurvakeskuksen kustannuksista vastaavat eläkelaitokset yhdessä työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten ja merimieseläkekassan kanssa, siten kuin työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa säädetään; sekä

4) jos työntekijäin eläkelain 8 §:n 1 momentin mukaisesti on vähennettävä tähän lakiin perustuvaa eläkettä, josta vastaavat kaksi tai useampi eläkelaitos, jaetaan vähennys näiden kesken niiden vastuulla olevien eläkkeen osien suhteessa.

eläkelain 4 c §:ssä tarkoitetun työttömäksi joutumispäivän jälkeen annettuja korotuksia, sekä siitä kuntoutusrahan osasta, joka vastaa 7 §:n 1 momenttia soveltaen myönnetystä työkyvyttömyyseläkkeestä edellä mainitulla tavalla määräytyvää eläkkeen osaa, vastaa yksin se eläkelaitos, jonka toimintapiiriin työntekijä kuului saadessaan 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun sairauden, vian tai vamman taikka joutuessaan työttömäksi tai, jos hän ei silloin enää ollut tämän lain piiriin kuuluvassa työsuhteessa, se eläkelaitos, jonka piiriin hän viimeksi on kuulunut; lisäksi eläkelaitos on vastuussa siitä eläkkeen tai kuntoutusrahan määrästä, joka ministeriön antamien perusteiden mukaan on erikseen siirretty eläkelaitoksen vastuulla olevaan eläkkeen osaan työntekijäin eläkelain 12 a §:n 5 momentin mukaisesti;

3) muista vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeistä, lukuun ottamatta työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 2 kohdan ja merimieseläkelain 3 a §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisesti maksettavaa määrää, eläkkeiden ja kuntoutusrahan niistä osista, jotka ylittävät 1 ja 2 kohdan mukaiset määrät, perhe-eläkkeestä, osa-aikaeläkkeestä samoin kuin työntekijäin eläkelain perusteella maksettavista vastaavista vähimmäiseläketurvan mukaisista eläkkeistä ja eläkkeen osista ja vastaavista merimieseläkelain perusteella maksettavista, sanotun lain 3 a §:n 4 momentissa tarkoitetuista eläkkeen osista sekä eläkevastuun laskuperusteiden yleisestä muutoksesta sekä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista siirroista johtuvista kustannuksista samoin kuin eläketurvakeskuksen kustannuksista vastaavat eläkelaitokset yhdessä työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten ja merimieseläkekassan kanssa, siten kuin työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa säädetään; sekä

4) jos työntekijäin eläkelain 8 §:n 1 momentin mukaisesti on vähennettävä tähän lakiin perustuvaa eläkettä, josta vastaavat kaksi tai useampi eläkelaitos, jaetaan vähennys näiden kesken niiden vastuulla olevien eläkkeen osien suhteessa.

Voimassa oleva laki

vin osin lisäksi vastaavasti voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 1 §:n 6 momentissa, 3 §:n 2 momentissa, 3 a §:ssä, 4 §:n 1 ja 5 momentissa, 4 a §:n 2—6 momentissa, 4 b—4 d §:ssä, 4 f—4 h §:ssä ja 4 j—4 n §:ssä, 5 §:n 6 momentissa, 5 c §:ssä, 7 f—7 h §:ssä, 8 §:ssä, 8 a—8 g §:ssä, 9 §:ssä, 9 a §:ssä, 10 §:ssä, 10 a §:ssä, 10 c §:ssä, 12 §:ssä, 13 a §:ssä, 13 b §:ssä ja 14 §:ssä, 15 §:n 2 momentissa, 15 a §:ssä, 15 b §:ssä, 16 §:ssä, 17 §:ssä, 17 a §:ssä, 17 b §:ssä, 18 §:ssä, 19 a—19 d §:ssä, 20 §:ssä, 21 §:ssä, 21 a—21 f §:ssä, 22 §:ssä ja 23 §:ssä säädetään.

Ehdotus

vin osin lisäksi vastaavasti voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 1 §:n 6 momentissa, 3 §:n 2 momentissa, 3 a §:ssä, 4 §:n 1 ja 5 momentissa, 4 a §:n 2—6 momentissa, 4 b—4 d, 4 f—4 h, ja 4 j—4 n §:ssä, 5 §:n 6 momentissa, 5 c, 7 f—7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10, 10 a, 10 c ja 12 §:ssä, 13 a, 13 b, ja 14 §:ssä, 15 §:n 2 momentissa sekä 15 b, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21, §:ssä, 22, ja 23 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997.

Tämän lain 9 §:n 1 momentin 1 kohtaa sovelletaan määrättäessä eläkelaitosten vastuuta vanhuuseläkkeestä siltä osin kuin se perustuu tämän lain voimaantulon jälkeen ansaittuihin palkkoihin.

Sen estämättä, mitä tämän lain 9 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa ja 10 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään, eläkelaitoksen vastuulla olevia eläkkeen osia pienennetään eläkevastuun laskuperusteiden muuttamisen johdosta tämän lain voimaan tullessa siten, että niiden pääoma-arvo säilyy.

4.

Laki**merimieseläkelain 3 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/1956) 3 a §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 momentti laeissa (1346/1990), (1595/1993), (1745/1995) ja 3 momentti mainitussa laissa (1346/1990) seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 a §

Tämän lain mukaisen eläkkeen työntekijäin eläkelain vähimmäiseläketurvaa vastaa-

Tämän lain mukaisen eläkkeen työntekijäin eläkelain vähimmäiseläketurvaa vastaa-

Voimassa oleva laki

vasta osasta ja kuntoutusrahasta eläkekassa on vastuussa seuraavasti:

1) vanhuuseläkkeestä *työntekijälle, joka 1 päivänä heinäkuuta 1962 ei ollut täyttänyt 50 vuotta*, siltä osin kuin se perustuu palvelusaikaan ennen sitä kalenterivuotta, jona työntekijä täyttää 55 vuotta, eläkekassa on vastuussa määrästä, joka vastaa sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön vahvistamien *yleisten perusteiden mukaan laskettua eläkevastuuta*; lisäksi eläkekassa on vastuussa siitä eläkkeen määrästä, joka sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön vahvistamien perusteiden mukaan on erikseen siirretty eläkekassan vastuulla olevaan eläkkeeseen osaan tämän osan arvon säilyvyyden tukemiseksi tai eläkekassan vastuun ulottamiseksi eläkkeeseen myös siltä osin kuin se perustuu palvelusaikaan sen kalenterivuoden jälkeen, jona työntekijä täyttää 54 vuotta, taikka työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkeaikaa;

2) työkyvyttömyyseläkkeestä, joka on myönnetty 12 a §:ää soveltaen, sellaisen työttömyyseläkkeen määrän 30/100:sta, joka on myönnetty 12 a §:ää soveltaen näihin eläkkeisiin luettuina myös työntekijäin eläkelain (395/61) ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) perusteella saatavat eläkkeen osat, mutta ei 25 a §:n eikä 15 d §:n mukaista korotusta eikä 18 §:n perusteella eläkkeen alkamisen, työttömyyseläkkeen osalta kuitenkin 15 e §:ssä tarkoitettua työttömäksi joutumispäivän, jälkeen annettuja korotuksia, sekä siitä kuntoutusrahan osasta, joka vastaa 12 a §:ää soveltaen myönnetystä työkyvyttömyyseläkkeestä edellä mainitulla tavalla määräytyvää työntekijäin eläkelain vähimmäisturvaa vastaavaa eläkkeen osaa, vastaa yksin eläkekassa; sekä

3) muista vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeistä, lukuun ottamatta työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 2 kohdan ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 9 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti maksettavaa määrää, eläkkeiden ja kuntoutusrahan niistä osista,

Ehdotus

vasta osasta ja kuntoutusrahasta eläkekassa on vastuussa seuraavasti:

1) vanhuuseläkkeestä siltä osin kuin se perustuu palvelusaikaan ennen sitä kalenterivuotta, jona työntekijä täyttää 55 vuotta, eläkekassa on vastuussa määrästä, joka vastaa kolmasosaa kyseisen vuoden osalta *karttuvasta eläkkeestä laskettuna* sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön antamien perusteiden mukaisesti; lisäksi eläkekassa on vastuussa siitä eläkkeen määrästä, joka ministeriön *antamien* perusteiden mukaan on erikseen siirretty eläkekassan vastuulla olevaan eläkkeeseen osaan tämän osan arvon säilyvyyden tukemiseksi tai eläkekassan vastuun ulottamiseksi eläkkeeseen, myös siltä osin kuin se perustuu palvelusaikaan sen kalenterivuoden jälkeen, jona työntekijä täyttää 54 vuotta, tai työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkeaikaa, *taikka työntekijäin eläkelain 12 a §:n 5 momentin mukaisesti*;

2) työkyvyttömyyseläkkeestä, joka on myönnetty 12 a §:ää soveltaen, sellaisen työttömyyseläkkeen 30/100:sta, joka on myönnetty 12 a §:ää soveltaen näihin eläkkeisiin luettuina myös työntekijäin eläkelain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) perusteella saatavat eläkkeen osat, mutta ei tämän lain 15 d §:n eikä 25 a §:n mukaista korotusta eikä 18 §:n perusteella eläkkeen alkamisen, työttömyyseläkkeen osalta kuitenkin 15 e §:ssä tarkoitettua työttömäksi joutumispäivän, jälkeen annettuja korotuksia, sekä siitä kuntoutusrahan osasta, joka vastaa 12 a §:ää soveltaen myönnetystä työkyvyttömyyseläkkeestä edellä mainitulla tavalla määräytyvää työntekijäin eläkelain vähimmäiseläketurvaa vastaavaa eläkkeen osaa, vastaa yksin eläkekassa; *lisäksi eläkekassa on vastuussa siitä eläkkeen tai kuntoutusrahan määrästä, joka ministeriön antamien perusteiden mukaan on erikseen siirretty eläkekassan vastuulla olevaan osaan työntekijäin eläkelain 12 a §:n 5 momentin mukaisesti*; sekä

3) muista vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeistä, lukuun ottamatta työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 2 kohdan ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 9 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti maksettavaa määrää, eläkkeiden ja kuntoutusrahan niistä osista,

Voimassa oleva laki

jotka ylittävät 1 ja 2 kohdan mukaiset määrät, perhe-eläkkeestä, osa-aikaeläkkeestä sekä eläkevastuun laskuperusteiden yleisestä muutoksesta ja 1 kohdassa tarkoitettuista siirrosta johtuvista kustannuksista vastaa eläkekassa yhdessä työntekijäin eläkelain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten kanssa, siten kuin on säädetty työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 4 kohdassa.

Sen lisäksi, mitä edellä on säädetty, eläkekassa vastaa yhdessä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen eläkelaitosten kanssa työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdan mukaisesti työntekijäin eläkelain perusteella maksettavista, 2 momentin 3 kohtaa vastaavista vähimmäiseläketurvan mukaisista eläkkeistä ja eläkkeen osista ja vastaavista lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain perusteella maksettavista eläkkeistä ja eläkkeen osista sekä eläketurvakeskuksen kustannuksista.

Ehdotus

jotka ylittävät 1 ja 2 kohdan mukaiset määrät, perhe-eläkkeestä, osa-aikaeläkkeestä sekä eläkevastuun laskuperusteiden yleisestä muutoksesta *sekä 1 ja 2* kohdassa tarkoitettuista siirroista johtuvista kustannuksista vastaa eläkekassa yhdessä työntekijäin eläkelain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten kanssa siten kuin työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetään.

Sen lisäksi, mitä edellä *säädetään*, eläkekassa vastaa yhdessä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen eläkelaitosten kanssa työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdan mukaisesti työntekijäin eläkelain perusteella maksettavista, 2 momentin 3 kohtaa vastaavista vähimmäiseläketurvan mukaisista eläkkeistä ja eläkkeen osista ja vastaavista lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain perusteella maksettavista eläkkeistä ja eläkkeen osista sekä eläketurvakeskuksen kustannuksista. *Lisäksi on soveltuvin osin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 12 a §:n 4 ja 5 momentissa säädetään.*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997.

Tämän lain 3 a §:n 2 momentin 1 kohtaa sovelletaan määrättäessä eläkekassan vastuuta vanhuuseläkkeestä siltä osin kuin se perustuu tämän lain voimaantulon jälkeiseen palvelusaikaan.

Sen estämättä, mitä tämän lain 3 a §:n 2 ja 3 momentissa säädetään, eläkekassan vastuulla olevia eläkkeen osia pienennetään eläkevastuun laskuperusteiden muuttamisen johdosta tämän lain voimaan tullessa siten, että niiden pääoma-arvo säilyy.

5.

Laki**vakuutuskassalain 79 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä marraskuuta 1992 annetun vakuutuskassalain (1164/1992) 79 §:n 2 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

79 §

Vakuutusmaksuvastuu vastaa voimassa olevissa sitoumuksissa tarkoitetuista tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten ja näistä sitoumuksista aiheutuvien muiden menojen pääoma-arvoa vähennettynä tulevien vakuutusmaksujen pääoma-arvolla.

Vakuutusmaksuvastuu vastaa voimassa olevissa sitoumuksissa tarkoitetuista tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten ja näistä sitoumuksista aiheutuvien muiden menojen pääoma-arvoa vähennettynä tulevien vakuutusmaksujen pääoma-arvolla. *Vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös lisävakuutusvastuuta, joka vastaa työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetun lain (/) voimaantulosäännöksen 4 momentin mukaisesta siirrosta eläkekassalle aiheutuvaa vastuuta.*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997.

6.

Laki**eläkesäätiölain 43 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1995 annetun eläkesäätiölain (1774/1996) 43 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

43 §

Eläkevastuu lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön määräysten mukaisesti:

- 1) ennen tilinpäätöshetkeä alkaneista eläkkeistä ja muista etuuksista; sekä
- 2) eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden vastaisista eläkkeistä ja muista etuuksista siltä osin kuin eläkkeen tai muun etuuden on katsottava karttuneen tilinpäätöshetkeen mennessä sekä eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluneiden henkilöiden vastaisista eläkkeistä ja muista etuuksista.

Eläkevastuu lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön määräysten mukaisesti:

- 1) ennen tilinpäätöshetkeä alkaneista eläkkeistä ja muista etuuksista;
- 2) eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden vastaisista eläkkeistä ja muista etuuksista siltä osin kuin eläkkeen tai muun etuuden on katsottava karttuneen tilinpäätöshetkeen mennessä sekä eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluneiden henkilöiden vastaisista eläkkeistä ja muista etuuksista; sekä
- 3) siitä määrästä, joka työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetun lain (/1996) voimaantulosäännöksen 4 momentin mukaisesti on siirretty eläkesäätiön vastuulle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997.